# SEMINARSKA NALOGA pri predmetu POŽAR – Stavbarstvo II. stopnja

Za obravnavano zgradbo je potrebno v skladu z navodili iz smernice TSG-1-001-2010 izdelati zahteve za ukrepe varstva pred požarom.

Obravnavati oz. izdelati je treba vsaj sledeče:

### Požarni scenarij in zasnova požarne varnosti

- > opis zasnove objekta (dejavnosti, ki se bodo izvajali v objektu,...)
- > seznam požarno nevarnih prostorov, naprav in opravil, če obstajajo
- > opis možnih vzrokov za nastanek požara
- > opis pričakovanega poteka požara in njegove možne posledice
  - program PYROSIM FDS (podrobna navodila spodaj),...

## **\*** Širjenje požara na sosednje objekte

- ➢ formalno, zahteve
- Nosilnost konstrukcije in širjenje požara po stavbi
  - načrtovanje požarnih sektorjev
  - > definiranje požarne odpornosti nosilne konstrukcije
  - > predvideni sistemi aktivne požarne zaščite
- **&** Evakuacijske poti in sistemi za javljanje in alarmiranje:
  - formalno, zahteve
  - simulacija evakuacije v programu PathFinder (podrobna navodila spodaj)

### \* Naprave za gašenje in dostopi gasilcev:

formalno, zahteve (povzetek prilagojen na obravnavno konstrukcijo)

Za obravnavano konstrukcijo skladno z definirano požarno odpornostjo nosilne konstrukcije, z uporabo poenostavljenih metod po Evrokodu, dokažite požarno nosilnost karakterističnega nosilca in stebra.

### Navodila za analize s programom PYROSIM (FDS)

Analizirajte požar v eni bivalni enoti. V PyroSimu ustvarite osnovni model:

a) geometrija:



- »Okno 1« in »Okno 3«: višina parapeta, 60 cm; višina okna, 1,8 m; okni naj bosta zaprti tekom celotnega trajanja simulacije.
- »Drsna vrata« in »Vhodna vrata«: višina 2,20 m; vrata naj bodo odprta tekom celotnega trajanja simulacije.

b) materiali:

- stene: iz knjižnice uvozite material »FIRE BRICK«, d = 30 cm
- talna in stropna plošča: iz knjižnice uvozite material »CONCRETE«, d = 20 cm
- odprtine: definirajte nov material z imenom steklo (d = 5 mm), specifično toploto 0,984 kJ/(kg K), gostoto 2500 kg/m3, toplotno prevodnostjo 0,81 W/(m K) in emisivnostjo 0,92.

c) reakcija (LES):

Osnovna reakcija je podana z izrazom:

 $C_xH_yO_zN_vOther_w + \nu_{O_2}O_2 \rightarrow \nu_{CO_2}CO_2 + \nu_{H_2O}H_2O + \nu_{CO}CO + \nu_{Soot}Soot + \nu_{N_2}N_2 + \nu_{Other}Other$ 

število C atomov x	3,4	delež v <sub>co</sub>	0,004
število H atomov y	6,2	delež saj (soot yield) $v_{ m Soot}$	0,015
število O atomov z	2,5	delež $v_{H2}$ (hydrogen fraction)	0,1
število N atomov v	0,0		

Heat of Combustion: 17500 kJ/kg

d) Hitrost sproščanja toplote izračunajte Evrokodu SIST EN 1991-1-2, skladno z Dodatkom E, točka E.4, pri čemer upoštevajte  $t_{\alpha}$  = 300 s, RHR<sub>f</sub> = 450 kW/m<sup>2</sup>,  $q_{f,d}$  = 720 MJ/m<sup>2</sup> in  $A_f$  = 15 m<sup>2</sup>. Dobljen potek hitrosti sproščanja toplote sorazmerno s površino razporedite na dva elementa »vent« - »Ogenj 1« in »Ogenj 2«. Upoštevajte, da »Ogenj 1« zagori takoj (t = 0 s), »Ogenj 2« pa po 10 min (t = 600 s) od začetka simulacije.

e) Opazovani parametri: Primerjajte hitrost sproščanja toplote, razvoj temperature, dima ter vsebnost kisika za različne gostote mrež. Grafično primerjajte rezultate in jih komentirajte.

## Parametrične študije

### • Vpliv gostote mreže

Spreminjajte gostoto mreže in spremljajte vpliv na rezultate.

- a) Izrišite stene in odprtine enakih dimenzij, kot je predstavljeno na risbah. Naredite primere s takimi delitvami mreže, kot vam jih predlaga izračun na spletni strani <u>http://www.koverholt.com/fds-mesh-size-calc/</u>. Dovolite, da program sam prilagodi elemente »Obstruction« na mrežo.
- b) Geometrija modela (»Obstruction«) naj se ujema z dimenzijami celic mreže 0,30 x 0,30 x 0,30 m.
   Dimenzije tlorisa prilagodite na mrežo. Ustvarite osnovni primer, kjer bo velikost mreže enaka tlorisu. V drugem primeru je mreža večja od tlorisa za 1 celico v vseh smereh. V tretjem primeru naj bo mreža večja od tlorisa za 2 celici v vseh smereh.
- c) Primeri naj bodo enaki kot v točki b), razlikujejo naj se le po tem, da mreža ni odprta v ravnini Zmin.

## • Spreminjanje parametrov reakcije

d) Spreminjajte parametre osnovne reakcije (parametri: x, y, z,..., glej tabelo zgoraj). Dovolj je, da med seboj primerjate tri različne reakcije. Geometrija modela (»Obstruction«) naj se ujema z dimenzijami celic mreže 0,30 x 0,30 x 0,30 m. Dimenzije tlorisa prilagodite na mrežo.  e) Spreminjajte vrednost toplote zgorevanja (heat of combustion, [kJ/kg]). Naredite vsaj tri primere. Vrednosti vzemite na razponu od 10000 kJ/kg do 35000 kJ/kg. Geometrija modela (»Obstruction«) naj se ujema z dimenzijami celic mreže 0,30 x 0,30 x 0,30 m. Dimenzije tlorisa prilagodite na mrežo.

#### • Spreminjanje prezračevanja

f) Z odpiranjem in zapiranjem vrat in oken ob različnih časih tekom simulacije ustvarite najmanj tri primere, ki se med seboj razlikujejo v stanju prezračevanja. Geometrija modela (»Obstruction«) naj se ujema z dimenzijami celic mreže 0,30 x 0,30 x 0,30 m. Dimenzije tlorisa prilagodite na mrežo.

ŠT. SKUPINE	IME SKUPINE	MATERIAL NK	Parametrične študije
1	K.L.A.N.	LES/AB	a)
2	Vroči požarčki	JEKLO	b)
3	SIRENE	JEKLO	c)
4	Santa Without Eyes	LES	d)
5	Gasilec Samo	AB	e)
6	BIRO Norris	LES	f)

#### Razdelitev parametričnih študij po skupinah:

#### Navodila za analize s programom PATHFINDER

#### Določanje kritičnega časa s programom PYROSIM(FDS)

Analizirajte širjenje dima v celotnem bivalnem kompleksu. Potrebni podatki za osnoven primer so že opisani zgoraj. Požar je lociran v pritličnih stanovanjih na treh različnih lokacijah, kot je prikazano na spodnji sliki.



Ena lokacija pripada dvema skupinama kot je prikazano v spodnji preglednici:

ŠT. SKUPINE	IME SKUPINE	Lokacija požara
1,2	K.L.A.N., Vroči požarčki	1
3,4	SIRENE, Santa Without Eyes	2
5,6	Gasilec Samo, BIRO Norris	3

Napotki za modeliranje:

- Dovolj je modeliranje enega stanovanja (tam kjer je izvor požara) ter hodnika.
- Stanovanje ter hodnik se modelira z dvema različnima mrežama (L oz. T oblike). Mreža za hodnik je lahko redkejša, vendar je potrebno paziti, da točke, kjer se dve mreži združita, sovpadajo.
- Okna v stanovanju so zaprta, pomembno je, da so vrata na hodnik odprta, tako da se dim širi po celotnem objektu (da se model poenostavi upoštevajte, da so vrata v kopalnico, wc, soba 1 in soba 2 zaprta)
- Kritični čas t<sub>crit</sub> je, ko vidnost pade pod 3 m, oz. ko cona dima pade na 1.8 m. V ta namen je potrebno v model namestiti merilnike vidnosti (točkovne, slice)!

### Določanje časa evakuacije s programom PATHFINDER

Analizirajte čas evakuacije. Geometrijo vzemite iz AutoCAD-ove podloge. V vsakem stanovanju naj se v osnovni varianti nahaja 8 oseb.

#### Parametrične študije

- Vpliv geometrije
  - a) Spreminjajte dimenzij prehodov (hodnik, vhodna vrata, širina stopnišča) tako, da bo čas evakuacija še vedno manjši od t<sub>crit</sub>
  - b) Izvedba samo enega sredinskega stopnišča ter vpliv na čas evakuacije  $t_{evak}$

#### • Vpliv oseb

- c) Iskanje maksimalnega števila oseb v objektu, tako da bo čas evakuacije še vedno manjši od kritičnega časa ( $t_{evak} < t_{crit}$ ). Osebe porazdelite enakomerno po stanovanjih.
- d) Spreminjanje parametrov hitrosti in širine ramen ljudi. Uporabite različne porazdelitve ter ugotavljajte vpliv na t<sub>evak</sub>. Primer normalne porazdelitve hitrosti ljudi prikazujemo na spodnji sliki:

Standard Normal Distribution			
Min:	0,6 m/s	Max:	2,0 m/s
Avg:	1, 19 m/s	Std. Dev:	0,6 m/s
		ОК	Cancel

e) Scenarij, ko je t > t<sub>crit</sub>. V tem primeru je objekt že polno zadimljen, vidnost pa manjša od 3 m. Zaradi tega je premikanje oseb znotraj prostora zelo oteženo. V tem primeru morate zmanjšati hitrost premikanja oseb na zelo majhno vrednost (cca 0.3 m/s). Zanima nas, koliko časa poteka evakuacija iz objekta v primeru, ko je vidnost zelo majhna.

#### Razdelitev parametričnih študij po skupinah:

ŠT. SKUPINE	IME SKUPINE	Parametrične študije
1	K.L.A.N.	a)
2	Vroči požarčki	b)
3	SIRENE	a)
4	Santa Without Eyes	b)
5	Gasilec Samo	c), e)
6	BIRO Norris	d), e)